

Terör, Zorbalık ve Para ANAP'ın Kazanmasına Yetmedi

Halkın ezici çoğunluğu ANAP ve rejime karşı oy kullandı

10 ilde 11 milletvekili için 28 Eylül'de yapılan "ara seçimler"nin kesin sonuçları açıklandı. ANAP 6, DYP 4, SHP ise 1 milletvekili kazandı. 12 Eylül rejimi tarafından mümkün olduğu ölçülerde apolitikleştirilmeye çalışılan, sürekli olarak seyirci durumuna sokulmak istenen halk kitleleri, ara seçimler ortamında nispeten de olsa hareketlendi. Böylelikle politik barometre yükseldi.

Demokrasinin "d"sinin bile olmadığı, ilerici, yurtsever, devrimci güçlerin büyük bir baskı altında tutulduğu, işçi sınıfının ve Kürt halkının düşüncelerini serbestçe söyleme ve propaganda yapma hakkının bulunmadığı, salt burjuva partilerinin katılmasına izin verildiği bir seçim yaşandı. Ve bu seçimlerde rejimin has partisi olan ANAP, elindeki tüm devlet ve hükümet olanaklarını kullanarak çok milletvekili kazanan olmanın yollarını aradı. Bir taraftan seçime katılan muhalefet partilerinin toplantıları

engellenmeye çalışılırken, diğer taraftan seçim yapılacak 4 ilde Türk-İş'in düzenleyeceği yürüyüş ve mitinglere de izin verilmedi. Vali ve kaymakamlar ANAP'ın birer bekçisi olduklarını kanıtlaymaya çalıştılar.

ANAP ve onun başı Özal, seçim öncesi Irak Kürdistanı'na yapılan askeri saldırıya, İstanbul'daki terör eylemlerinin ortamlarını engellemek için alabildiğine kullandı. "12 Eylül öncesi"nin sömürsünü yapıp, "ya terör, ya biz!" şantajını kullanarak, "bana oy vermezseniz huzur ve güven bozulur, Avrupa, Amerika bize kredi vermezler" deyip, korkuyu oya dönüştürmeye çalıştı.

Estirilen bunca baskı ve devlet terörüyle yetinmeyen ANAP, iktidar partisi olmanın avantajlarını partizanca kullandı. Bunlardan bazıları şöyle: Niğde ve Burdur'da Fak-Fuk-Fon'dan ödenmek üzere Ziraat Bankası'na "hamiline çek"ler valilikler eliyle halka dağıtıldı.

* Yine Niğde'de "Patates Ürünlerini Değerlendirme A.Ş."ye Çukobirlik ve Tarış ortak yapıldı.

* Ege bölgesindeki seçmeni etkilemek için tütün piyasası erken açıldı.

* Sosyal yardımlaşma vakıfları vasıtasıyla para dağıtıldı.

* 5 ilden Bingöl'e getirilen iş makineleriyle yol yapma, elektrik direkleri döşeme işlemlerine gidildi. Halka açıkça "bize oy vermezseniz, 29 Eylül sabahı iş makineleri götürülecek" tehdidi yapıldı.

* Zonguldak'ta ANAP adayı

Şadi Pehlivanoglu, seçimde kendisine yardımcı olunması koşuluyla, Genel Maden-İş Sendikası üyesi işçilerin yüzde 40 zam almasını sağladı. Yine aynı bölgede emekli maden işçilerine emeklilik primleri seçim öncesinde dağıtıldı. ANAP kaybedince yapılan ödemeler durduruldu.

Hükümet kanalıyla yapılanlar yetmezmiş gibi, bir de belediyelerin tüm imkanları ANAP'ın kazanması için bol keseden kullanıldı. Örneğin Ankara'nın çoğu yerlerinde sular günlerce akmazken, se-

Devamı 7.sayfada

ARA SEÇİMLER ÜZERİNE SOL BİRLİK AÇIKLAMASI

28 Eylül ara seçimi, sadece ön ili ve üç milyon kadar seçmeni kapsamış olsa bile, Türkiye'deki mevcut siyasi duruma ilişkin önemli ipuçları vermiştir.

Ara seçimlerin tartışılmadan kabul edilecek sonuçlarından biri, emekçi halk yığınlarının ANAP iktidarından bir an önce kurtulma özlem ve isteği içinde olduklarını ortaya koymuş olmasındır. ANAP oylarındaki büyük düşüş başka türlü açıklanamaz.

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda 28 Eylül'de yapılan ara seçimlerde ve seçim öncesinde, faşist rejimin ve onun ANAP hükümetinin tüm baskı ve zorbalığına, devlet olanaklarını sonuna kadar kullanmasına, 6 yıldır kitleleri politika dışı tutma (depolitizasyon) çabasına rağmen, halkın ezici çoğunluğu ANAP ve diktatörlük rejimine karşı oy kullanmıştır.

Ara seçimlerde ANAP ve diktatörlük rejimi yenilgiye uğramış, ANAP hükümetinin meşru olmayan bir azınlık hükümeti olduğu bir kere daha açıkça ortaya çıkmıştır.

Öte yandan kimi çevrelerin seçimleri sağ-sol yarışması gibi gösterip, sol un yenilgiye uğradığını yaymaya çalışması demagojiden başka bir şey değildir. Çünkü işçi sınıfının, Kürt halkının üzerinde yoğun baskı ve terörün sürdüğü, gerçek sol güçlerin, tüm demokratik örgütlerin yasaklar altında tutulduğu ve seçimlere katılmasına izin verilmediği bir dönemde seçim sonuçlarını sol un yenilgisi gibi göstermek mümkün değildir.

Bugün sol güçlerin birliği demokrasiyi kazanma mücadelesinde her zamankinden daha büyük önem taşıyor. Se-

Devamı 7.sayfada

12 EYLÜL'ÜN 6. YILINDA

Faşist diktatörlük protesto edildi

12 Eylül'ün 6. yılında diktatörlük Batı Avrupa'da düzenlenen miting, yürüyüş forum ve basın toplantısıyla protesto edildi. F. Almanya, Yunanistan, İsveç, Hollanda, İsviçre, Danimarka gibi ülkelerde yapılan toplantı ve yürüyüşler, Türkiye ve T.Kürdistanı'ndan örgütlerin

katıldığı güç ve eylem birlikleriyle gerçekleştirildi. F. Almanya'nın Bonn kentinde yapılan basın toplantısı ve Frankfurt'taki "Türkiye'de Demokrasi ve İnsan Hakları" konulu forumlar B. Avrupa'daki demokratik güçlerce desteklendi.

Yazısı 5. sayfada

Ekmek ve Hak Dilekçesi imzaya açıldı

Uzun süreden beri ön hazırlıkları yapılan Ekmek ve Hak Dilekçesi geçtiğimiz ay imzaya açıldı. Dilekçeyi hazırlayanlar adına kamuoyuna açıklamada bulunan Aziz Nesin 10 bin imzaya ulaştıktan sonra dilekçenin cumhurbaşkanlığına, Meclis başkanlığına ve parlamentoda milletvekili bulunan parti başkanlarına iletileceğini, bildirgenin daha sonra da imzaya açılacağını belirtti.

Ekmek ve Hak Dilekçesi kamuoyuna açıklanırken Dilekçeye ilk imzayı atan Aziz Nesin, dilekçeyi hazırlama ve kamuoyuna açıklama sürecinde karşılaştıkları zorlukları dile getirdi. ve; "Türkiye'de sıkıyönetim kalkmamıştır. Olağanüstü Hal Kanunu ile daha da sıkılaştırılmıştır" dedi. Böylece "Ekmek ve Hak Dilekçesi" kamuoyuna açıklanırken, sıkıyönetimin örtülü olarak sürdüğü ve demokrasiye dönüşün bir aldatmaca olduğu da bir kere daha açığa çıkmıştır. Bildirge yayımlamanın veya Dilekçe vermenin demokratik bir rejimde baskı ve engellemelerle karşılaşması düşünülemez.

Devamı 7.sayfada

İŞÇİ MİTINGLERİ HÜKÜMETİ KORKUTTU

Anti demokratik bir ortamda ara seçimlerin yapıldığı 28 Eylül öncesi günlerde, işçi ve emekçiler üzerindeki baskılar daha da arttı.

Artan enflasyon, fiyatların büyük bir hızla yükselmesi, buna karşılık ücretlerin oldukça düşük tutulması, kısıtli olan sosyal hakların daha da kısıtlanması, korkunç orandaki işsizliğe rağmen işten çıkartmaların artması, sendikal hakların daha da budanması, işçiler için artık dayanılmaz bir hâl aldı.

İşçi sınıfı, TÜRK-İŞ üst yö-

netimini de zorlayarak ekonomik demokratik haklarına yönelik giderek artan baskı ve saldırılara karşı ara seçim arifesinde dört ilde miting ve yürüyüş kararı aldı. Samsun, Zonguldak, Manisa ve G.An-tepte yapılması kararlaştırılan miting, faşist rejim yetkililerince anti demokratik bir şekilde çeşitli bahanelerle engellendi, iptal edildi.

İşçi ve emekçiler, Evren-Özal yönetiminin emek düşmanı, işçi düşmanı çirkef yüzlerini, pratik deneyimleriyle bir kez daha görmüş oldu.

Manisa ve Samsun'da işçiler, konvoylar oluşturarak bu haksız kararı protesto etti. Sendika yöneticileri, yayınladıkları mesajlarda ve yaptıkları açıklamalarda iptal kararını sert bir dille eleştirdiler. Şefket Yılmaz "Bu günkü hü-

Devamı 7.sayfada

Sol Güçlerin Sorumluluğu Artıyor

28 Eylül günü 10 ilde yapılan ara seçimlerde 12 Eylül'cü ANAP ağır bir yenilgiye uğradı. Halkın büyük çoğunluğu, tüm baskı ve şantajlara karşın oyunu 12 Eylül rejiminin ve ANAP'ın desteklenmemesi yolunda kullanarak demokrasi özlemini dile getirdi.

Eşitsiz koşullarda, baskı, yasak ve demagoji ortamında yapılan seçimlerde muhalefet adayları çeşitli yerlerde baskılara uğrarken, Özal silah elde, eller tetikte duran komando kordonu altında dolaştı. Halk için kolunu kırıp datmayanlar iki ay içinde hizmet havaris kesildiler. Devletin bütün olanaklarını ara seçim yapılan bölgelere yığdılar. ANAP, acısını seçim sonrasında kat kat çıkarmak üzere, eline geçirdiği devlet olanaklarını, kendi yarattığı yoksulluk koşullarında emekçileri teslim almak amacıyla bolca kullandı. Bunun yanı sıra ANAP, seçim kampanyası boyunca ülke sorunlarını tartışmama, seçim kampanyasının politik düzeyini düşürme çabalarını sürdürdü. Bu arada sol partilerin yasaklı olması, geniş emekçi yığınlarına, hükümetin gerçek yüzünün daha açık tanıtılması ve çıkış yolunun gösterilmesinde sol güçlerin katkısını sınırlarken, yığınların önünde çok çeşitli dozlarda anti-komünist demagojilerin yapılmasını da olanaklı kıldı. Bütün bunlara rağmen, ANAP oylarında bir düşüş sağlanması büyük önem taşımaktadır.

Kuşkusuz Özal hükümeti seçimlerde aldığı yenilgiyi kendiliğinden kabul etmeyecektir. Rejim önüne koyduğu halk düşmanı hedeflerine ilerlemek için duruma göre her yola başvurmaktan çekinmeyecek, daha pervasızca ya da sinsice manevralara başvurarak yığınların yükselen tepkilerini etkisizleştirmeyi deneyecektir. Bu aşamada sol güçlerin sorumlulukları daha da artmıştır. Hükümetin atacağı barış ve demokrasi düşmanı her yeni adıma yığınsal karşı koyuşlarla yanıt verilmesi gereklidir. Gündemdeki yeni zamlara ve devalüasyona, sendikal haklara yönelik saldırılara, Türk Ceza Yasası'nın daha da ağırlaştırılması girişimine, ABD ile kölelik anlaşmalarına, topraklarımızı yeni nükleer silahlar yerleştirilmesi planlarına karşı bugünden karşı çıkılmalı ve mücadele yükseltilmelidir.

Seçimlerde ANAP'ın yenilgiye uğratılması, demokrasi güçlerinin olanaklarını da genişletmiştir. Şimdi seçim kampanyası boyunca politize olan yığınların daha da hareketlendirilmesi, rejime karşı birlik ve kararlılık eğiliminin daha da güçlendirilmesi ve buna yığınsal bir nitelik kazandırılması için çabaları artırmak görevi öndedir. Bu görev demokrasiden yana güçlerin Evren-Özal yönetimine karşı birliğini güçlendirmek, buna istikrar kazandırmak, buna uygun güncel taktikleri kararlı biçimde yaşama geçirmekle belirleniyor.

Demokrasi güçlerinin, halkın mücadelesinin daha da yükselmesinin ve sonuç alıcı hedeflere doğru yol almasının güvencesi de budur.

SOL BİRLİK

Herkes fişlenmelidir !

İçişleri Bakanlığınca uygulanan fişleme yöntemi yoğun tepkisiyle karşılaştı. 1982'de çıkartılan bir genelgeye göre sürdürülen ve "sürekli göz. altı" diye nitelenen bu uygulamayı şimdi Özal hükümeti yeni bir yönetmeliğe dayanarak "yasal kılıfa" büründürmek peşinde.

İçişleri Bakanlığı Bilgi İşlem Merkezi'nde yürütülen fişleme için dört ayrı renkte fiş kullanılıyor. Siyasi nitelikli "suç"lar için turuncu, askeri firar, yoklama kaçağı ve bakayada mavi, kaçakçılık ve uyuşturucu madde suçlarında sarı, diğerlerinde ise beyaz renkte fişler kullanılıyor.

Düzenlenen fişlerin biri ilgili karakolda, diğerleri ise ilçe ve il kolluk kuvvetleri ile Bilgi Toplama ve İşlem Başkanlığında bulunduruluyor. Fişleme olayını meclise yansıtan Seyfi Oktay'ın açıklamalarına göre, "Her türlü siyasi nitelikli suçlar, Atatürk, devlet büyükleri ve güvenlik kuvvetlerine karşı işlenen suçlar, kasten yangın çıkarma ve sabotaj suçları, gasp, soygun, sahtekarlık, kaçakçılık, hırsızlık ve dolandırıcılık suçları, mesken dokunulmazlığını ihlal suçlarından sanık olanlar hakkında düzenlenen fişler" aynı zamanda askerlik, vergi, sigor-

ta, PTT, banka, tapu, işçi bulma kurumu ve nüfus idaresi gibi kuruluşlara da not olarak bildiriliyor.

Siyasi nitelikli "suç"larda, aranan sanık, yakalansa, ceza infaz edildikten sonra ya da delil yetersizliğinden serbest bırakılsa ve hatta mahkeme önünde tümüyle aklanıp beraat etse dahi, düzenlenen fişler şahsın ölümüne dek saklanıyor. Bunun için polisin, mahkeme kararına rağmen "kanaat getirmesi" yeterli oluyor. Böylelikle herhangi bir kişi hakkında 141-142'den bir dava açılması, o kişinin hayatı boyunca "fişli" kalmasına yol açıyor.

Özal hükümetince hazırlanan yeni yönetmelikte, cunta anayasasının 19. maddesinde geçen "serseri" tabiri de, "açıklığa kavuşturuluyor" ve tüm işsiz yurttaşlar bu kategoriye sokuluyor. Aynı yönetmelik tasarısında "şüpheli" ise şöyle tanımlanıyor:

"Genel kolluk kuvvetlerince (jandarma ve polis) suç işlemesinden kaygı duyulan veya işlenen bir suçtan dolayı kendisinden kuşku duyulduğu halde hakkında yeterli kanıt bulunmayan kişiye 'şüpheli' denir."

Hukukla, demokrasiyle uzak yakın ilgisi olmayan bu uygulama ve girişimler, diktatörlüğün kurumlaşma çabalarının son meyveleridir. Anayasa, olağanüstü hal, sıkıyönetim ve polis yasaları ile şimdi hazırlanan yönetmelik, diktatörlüğün 50 milyon insanı sürekli göz altında tutma niyet ve çabalarının birer ürünüdür. Bu uygulama ile, kısa süre içinde istisnasız herkesin fişlenmesi işten bile değildir. Yunanistan'da albaylar cuntası döneminde, fişlenenlerin sayısı Yunanistan nüfusunu aşmıştı. Ülkemizde yapılmak istenen de budur. Ama eğer bir ülkede herkes fişlenmişse, herkes "şüpheliyse" ne, fişlemenin bir anlamı kalır, ne de diktatörlük ayakta durabilir. Demokratik hak ve özgürlükler uğrunda emekçi yığınlar bütünüyle "fişlendiği" zaman, diktatörlüğe de yapacak iş kalmayacaktır!

Diktatörlük insan haklarını hiçe sayıyor

Kocasası aranan kadına cinsel temas kontrolü

Geçtiğimiz eylül ayının ilk haftasında, Evren-Özal diktatörlüğünün halk düşmanı, insanlık düşmanı, suçlarına bir yenisi daha eklendi. Tunceli'de siyasi bir suçtan dolayı kocası aranan bir kadına cinsel temas kontrolü yaptırıldı.

Gizli örgüt üyesi olduğu iddiasıyla aranan Mehmet Yüce'nin eşi Necla Yüce, sıkıyönetim yetkililerince apar topar evden alınıp önce karakola götürüldü. Burada kendisine insanlık dışı hakaretlerde bulunuldu. Kendisine yöneltilen iddiaları kabullenmemesi, kocasını ihbar edip yakalatmaması, askerlerle işbirliği yapmaması halinde, kendisine tecavüz edileceği, namusunun kirletileceği tehdidinde bulunuldu. Daha sonra Necla Yüce'ye kocasıyla cinsel temasta bulunup bulunmadığını tespit etmek üzere cinsel temas kontrolü yaptırıldı. Karakol komutanının baskısı üzerine, sağlık ocağı doktoru, Necla Yüce'nin çok yakın bir geçmişte cinsel temasta bulunduğu dair rapor verdi. Ancak eldeki olanaklarla bunun kesin olarak saptanamayacağı da belirtiliyordu. Necla Yüce, raporun gerçeği yansıtmadığını, arandığından beri kocasıyla herhangi bir ilişkisinin olmadığını tekrarlayınca bu kez de Tunceli Devlet Hastanesine sevk edildi. Hastaneden verilen rapora göre; Necla Yüce'nin uzun bir sürede cinsel temasta bulunmadığı tespit ediliyor.

Kamuoyunda tepkiyle karşılanan bu olay hakkında Tunceli valisi Kenan Güven şu açıklamayı yaptı: "Bu muayene yapılmassa, o kişinin evde yatıp yatmadığını nasıl öğreneceğiz? Bunda ne gibi terslik var?" Bu olay hakkında bir açıklama yapan SHP Genel Sekreteri Barış Can "Bu, idarecilerin yaptıkları faşizan uygulamaların bir örneğidir. Artık, kocası aranan bir kadına cinsel temas kontrolünün yaptırılması, demokratik hak ve özgürlüklerin nerelere indirildiğini göstermektedir."

SHP Tunceli milletvekili Musa Ateş, Tunceli'nin Pülümür ilçesinde yaratılan bu insanlık dışı olayı bir soru önergesiyle meclise getirdi. Musa Ateş soru önergesinde, "Devletin kolluk kuvvetlerinin bir suçluyla yakalamak için başka bir çareleri yok mudur ki, bu gibi cirkin haysiyet kırıcı bir yöntemle başvurulmuştur?" dedi.

Bu olay Evren-Özal diktatörlüğünün insan haklarını hiçe sayan uygulamalarının

bir parçasıdır. İnsan haklarının ayaklar altına alınması insanlarımızın en aşağılık uygulamalara maruz kalması, halklarımızın yaşamının bir parçası haline getirildi.

Gün yok ki, Kürdistan köylerinde "bölücü terörist" arama bahanesiyle operasyonlar düzenlenmesin. Kimi zaman köylüler, köy meydanlarında toplatılıyor, olmadık hakaretlerde bulunuluyor, en azından sıra dayatılarda geçiriliyor. Kimi zaman "bölücü" diye nitelendirilen devrimci yurtseverlerle ilişkide bulunduğu gerekçesiyle karakollara götürülüp işkenceye tabi tutuluyor.

Evren-Özal diktatörlüğü açık teröre dayalı, halklarımızı yıldırma ve korkutma politikasıyla yönetmeye çalışıyor. Bu rejim, insan haklarını çiğnemenin, insanlarımızın temel demokratik hak ve özgürlüklerini hiçe saymadan varlığını sürdürmez.

Faşist rejimin kılıcı başımızda sallandıkça bu ve buna benzer olayları yaşayacağız demektir. Bu insanlık dışı uygulamaları lanetliyorsak, Evren-Özal diktatörlüğünü bir an önce işbaşından uzaklaştırmamız lazım.

A. REŞİT (TKSP)

IRAK KÜRDİSTANI'NA YAPILAN SALDIRI KİME YARIYOR ?

Evren-Özal çetesinin, 12 Ağustos'ta Uludere yöresinde meydana gelen bir olayı bahane ederek sınırlar ötesine, Irak Kürdistanı'na karşı giriştiği saldırı iç ve dış politikada çok yönlü hedefleri amaçlıyor.

Besbelli, amaçlardan biri, Türkiye Kürdistanı'nda terörü arttırarak sözkonusu olayları sona erdirecek çalışmalarını hızlandırmak, diğer yandan sınırın öbür yanında, Irak Kürdistanı'nda son dönemde yeni gelişmeler gösteren Kürt ulusal hareketini vurmaktır.

İran-Irak savaşının gelişim seyri de, 1984 operasyonunda olduğu gibi, bunda da rol oynamıştır. Altı yıldır süren savaş son yıl içinde giderek daha açık biçimde Irak'ın aleyhine dönmüştür. İran cepheye yeni üstünlükler sağlamış, Kürdistan'daki yurtsever güçlerin eylem ve denetim alanı genişlemiş, Irak ordusunda moral daha da düşmüştür. Saddam rejiminin çökmesi ise, ABD emperyalizmi, bölgedeki gerici Arap rejimleri kadar Türkiye'deki ABD uydusu, faşist rejimi de tedirgin ediyor. Bağdat'taki diktatörlük rejiminin çökmesi, hem İran'ın etkinliğinin artmasına, Irak'ta İslami hareketin güçlenmesine yol açacak, hem de Irak Kürdistanı yurtsever güçlerini amaçlarına daha da yaklaştıracaktır. ABD emperyalistleri gibi Türkiye'deki gerici rejim de bu sonuçların her ikisinden de ürüyor. Evren ve öteki Cuntacı generallerle birlikte, Türkiye'nin ve Batılı ülkelerin burjuva basınının son zamanlarda "irtica" tehlikesinden, "İslami hareketin Türkiye'de gelişme göstermesinde" yaygın şekilde yakınmaları bunu açıkça gösteriyor. Orgeneral Ersin, kısa süre önce, "Şeriatçılık da komünizm kadar tehlikelidir," dedi.

İşte Türkiye'nin, Ağustos ayına, Bağdat diktatörlüğü ile uyum içinde Irak Kürdistanı'na karşı giriştiği saldırı, yalnızca bu parçadaki Kürt ulusal güçlerine karşı değil, aynı zamanda İran'a karşı ve Irak'tan yana bir müdahaledir. Kanlı Saddam rejiminin soluk almasını amaçlamaktadır. İran-Irak savaşında tarafsız görünmeye çalışan Türkiye, aslında hiç de tarafsız değildir.

Diğer yandan bu olaylar, iç politikada, canlanan demokratik hareketi sindirmek, kitleleri "terör" ve "ülkenin parçalanma tehlikesi" yaygaralarıyla bir kez daha ürktürmek, Evren-Özal çetesine kan vermek için kullanılmaktadır.

Militarizmin bu olayları kullanarak etkinliğini korumaya, arttırmaya çalıştığı açık. Kitle hareketinin yeniden canlanmaya başladığı, Ara Seçim öncesinde Evren-Özal ekibinin sıkıştığı bir ortamda yaratılan bu toz duman havasıyla 12 Eylül rejimine, işkencelere, Generallerin Anayasasına, açlığa, işsizliğe, soygun düzenine karşı doğan tepkileri kırmaya çalışıyorlar. Olayları abartarak Kürdistan'da süregelen sıkıyönetimin, birçok ildeki olağanüstü halin gerekçesi yapıyorlar. Şovenizmi kışkırtıyorlar.

Özal'ın bu durumu Ara Seçimler'de yaygın biçimde kullandığı ortada. Anayasa açıkça çiğnenerek, kukla meclise haber bile vermeden, sınırlar ötesine yapılan kor-sanca saldırıya gelen kimi tepkiler vatan hainliği ile suçlanıp susturuluyor. Bay Özal, bu saldırıyı, palyaço görünüşüne hiç de yakışmayan bir biçimde kahramanlık taslamak için fırsat sayıyor.

Irak Kürdistanı'na yapılan saldırı, Bağdat diktatörüne, Suudi Arabistan gericilerine, ABD'ne ve Türkiye'deki faşist güçlere hizmet etmiştir.

Türkiye'deki demokrasi güçleri, anti-faşistler, barışseverler eğer olayları tüm bu yönleriyle değerlendirmeyip Evren-Özal takımının şoven kışkırtmalarına gelip ve onların korosuna katılırlarsa baltayı kendi ayaklarına vurmuş olurlar. Ne yazık ki bugün birçok kişinin ve çevrenin durumu budur.

Son olaylarla birkez daha görüldü ki, Kürt halkının inkarına dayanan, Kürdistan'ı sömürmek, Kürt halkını ortadan kaldırmak biçiminde somutlanan burjuva politikası ve şovenizm Türk halkının demokrasi güçleri için de ciddi tehlikedir. Bu politika kitlelerin gözüne perde çekmekte ve onları en gerici, saldırgan güçlerin kuyruğuna takabilmektedir. Türk emekçileri, demokratları, aydınları burjuva zorbalığının kendi çevrelerine ördüğü bu çemberi kırmak zorundadırlar. Çünkü başka bir ulusu tutsak eden bir ulusun kendisi de özgür olamaz.

Kuşadası'nda eski bir haritayla yakalanan turist rehberi hakkında dava açıldı

Turistik bölgede "bölücülük"

Son Türk devletinin "düşmanları", onu ortadan kaldırmak isteyenler bir değil, beş değil, yüz değil. Evren-Özal çetesi birini hakladım derken, başka biri çıkıyor ortaya. "Bölücüler" in, komünistlerin bir türlü sonu gelmiyor. Son yıllarda rejim aleyhine yazılanlar zaten cuntacı generalleri, has adamları Özal'ı oldukça rahatsız etti. Yok Şahinkaya, yok Nejat Tümer... Jaguar. Tüm uğraşlarını bu işe vermiş "vatan hainleri"... Bu kez de Muzaffer Ersin Konuk adında bir turist rehberi, yüzyılın başında Almanya'da basılmış Türkiye haritasıyla "komünizm ve bölücülük" propagandası yapmaya kalkışmış...

Kuşadasında turist rehberi olarak çalışan Muzaffer Ersin Konuk adında bir

gencin işyerinde 1911 yılında Osmanlı döneminde kalma bir harita bulunuyor "cingöz" güvenlik güçleri... Hani dememişler miydi devletin gözü-kulağı her yerdedir! "Nefeslerini dinliyoruz" diye. Böyle olunca Osmanlı döneminden kalma bir haritayla yapılan "bölücülük" de şip deyince ortaya çıkartılıyordu. Ve bu, DGM savcısına Konuk'u "suçlamak" için gerekçe olmaya yetip artıyordu. Haritada savcının deyişle "Türkiye'nin Doğu Anadolu Bölgesi Ermenistan, Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi Lazistan ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi ise Kürdistan olarak gösteriliyordu." Bundan dolayı M. Ersin Konuk'a 15 yıla varan ceza verilmesini istiyordu bay savcı. Az da değil hani. Eh

kolay değil, bir seferde üçe bölüyorsun "son Türk devleti"ni!.. Pek "kıymetli" DGM savcı ve hakimleri buna sessiz mi kalsınlar.

İlk okunduğunda komik gibi geliyor insana. On yıllardan beri böylesine saçma sapan olaylara çokça rastlanan Türkiye ve T. Kürdistanı'nda, özellikle son 6 yılda yurt dışında basılan dergilerde (ki bunların bazıları Türkiye ve Kürdistanlı örgütlerin yayın organları dışında, turistik kuruluşların, müzelerin bastıkları broşürler ve dergilerdir) Kürdistan'dan, Ermenistan'dan veya Nazım Hikmet'ten bahsedildiği

için "Resmi Gazete"lerde "ülkeye sokulması sakıncalı ve yasaktır" diye kararlar çıkartıldı. Türkiye ve Kürdistan'a turistik geziler için gidenlerden bazıları Ermeni ve Kürt tarihi hakkında bilgiler verdikleri için tutuklandılar.

Oldum olası Kürt ve Kürdistan sözcüklerinden öcü görmüş gibi korkan Türkiye burjuvazisinin korkusu boşuna değildir. Bu korku, Kürt halkının ulusal demokratik mücadelesi geliştikçe daha da artıyor. Kürt halkını, ülkesi Kürdistan'ı inkar etmek artık eskisi gibi kolay değil. Güneş balçıkla sıvanmaz!..

SOL BİRLİK yazışma adresi:
Postlagerkarte Nr. 056934 B.
4100 Duisburg -BRD

12 EYLÜL'ÜN 6. YILINDA MİTING, YÜRÜYÜŞ, TOPLANTI VE FORUMLARLA Faşist diktatörlük protesto edildi

12 Eylül 1980'de Türkiye ve Türkiye Kürdistanı üzerine bir kara bulut gibi çöken baskı ve terör rejimi 6. yılını doldurdu.

Batı Avrupa'daki Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndan demokratik örgütler, 12 Eylül'ün 6. yılında faşist diktatörlüğü çeşitli eylemlerle teşhir ve protesto ettiler, tüm demokratik örgüt ve kişileri halklarımızın özgürlük ve demokrasi mücadelesiyle dayanışmaya çağıldılar.

F.ALMANYA

Avrupa'da Dev-Genç, Birlik Yolu, DİBAF, DK, FİDEF, Gerçek ADK, Göçmen, İşçi Gerçeği, KKDK, KOMKAR, KURDKOM örgütleri,

- Faşist Evren-Özal rejiminin demokrasi sahtekarlığını teşhir ve protesto edelim!

- Halklarımızın faşizme karşı yürüttükleri devrimci demokratik mücadeleleri destekleyelim!

- Faşist diktatörlüğün bir devlet politikası olan, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki idam, işkence ve katliamları na son!

- Kürt ulusu ve azınlıklar üzerindeki her türden baskıya son!

- Politik tutuklulara özgürlük-Genel af!

- Emperyalist güçlerin faşist diktatörlüğe yaptıkları ekonomik ve askeri yardımlara son!

talepleri etrafında birleşerek, 7-12 Eylül tarihleri arasında yerel eylemler yapılmasını, 13 Eylülde ise Duisburg'ta bir yürüyüş ve miting yapılmasını kararlaştırdılar. Devrimci İşçi, Kürdistanlı Devrimciler ve TSK-DK da bu eylemleri destekleyeceklerini açıkladılar.

Basına, demokratik örgüt, kuruluş ve kişilere yapılan ortak çağrıyla eylemler duyuruldu ve destek vermeleri istendi.

7-12 Eylül tarihleri arasında F.Almanya'nın birçok kentinde ortak bildiriler yoğun bir

şekilde dağıtıldı, afişleme yapıldı. Açılan enformasyon masaları ve çeşitli eylemlerle kamuoyu bilgilendirildi. 13 Eylülde yapılan yürüyüşe DİDF, Kurtuluş, Rızgari ve İleri örgütleri de katıldılar. Yürüyüş boyunca hep birlikte haykırılan ortak istemlerle, taşınan pankartlarla faşist rejimin insanlık dışı uygulamaları teşhir ve protesto edildi.

Yürüyüş sonrası düzenlenen mitingde, yapılan Türkçe ve Kürtçe ortak konuşmalarda, bu insanlık düşmanı rejimin Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki uygulamalarından örnekler verildi, halklarımızın giderek kitlesellenen mücadelesine destek vermenin önemi vurgulandı. Daha sonra CUD (Irak), ANC (G.Afrika), Nikaragua Enformasyon Bürosu adına gelen temsilciler ve GEW (Eğitim ve Bilim Sendikası) Köln Şubesi Başkanı Reinhard Hocker, birer konuşma yaparak, faşist rejimin insan haklarını ayaklar altına alan uygulamalarını kınadılar, bundan böyle de dayanışma içinde olacaklarını belirttiler.

Mitingde ayrıca DKP, SDAJ ve Yeşiller milletvekili Uli Fischer'in gönderdiği dayanışma mesajları okundu.

Batı Berlin'de Demokratik Birlik Komitesi, İşçi Gerçeği ve Halkevi 12 Eylül günü fa-

yapılan bir yürüyüş ve mitingle protesto edildi.

YUNANİSTAN

SOL BİRLİK, TKP (B), YS, THKO, DK, Devrimci Yol ve Dev-Sol 16 Eylül'de Atina'daki Türk Konsolosluğu önünde son bulan bir protesto yürüyüşü düzenlediler.

Batılı ülkelerin, faşist diktatörlüğü aklama girişimlerine gelebilecek tepkileri azaltmak için, "demokrasiye geçiliyor" propagandasını yoğunlaştırarak Avrupa kamuoyunu aldatmayı amaçladıkları bir dönemde yapılan bu eylemler rejimin gerçek yüzünü bir kez daha açıkça ortaya serdi.

İSVEÇ

12 Eylül'de Stokholm'de Sol Birlik'i destekleyen demokratik örgütler (KOMKAR-Swed, İSTİB, YKDK, DİBAF, Birlik Yolu, Gerçek ADK), İsveç Kürt Dernekleri Federasyonu, Dayanışma Derneği, KKDK, Riya Şoreş DK, YS, İşçi Gerçeği, Tekoşin taraftarları ve KAWA taraftarları bir protesto mitingi ve Türk konsolosluğu önünde son bulan bir yürüyüş düzenlediler. Mitingde

birer konuşma yapan Sosyal Demokrat Parti milletvekili Hans Göran Frank ve Sol Komünist Partisi milletvekili Oswald Söderqwil faşist rejimin uygulamalarını kınadılar, halklarımızın mücadelesiyle dayanışma içinde olduklarını vurguladılar.

HOLLANDA

Sol Birlik'i destekleyen demokratik örgütler, Avrupa'da Dev-Genç, Devrimci İşçi, Ala Rızgari, KOÇMAK ve İşçi Gerçeği 13 Eylül'de Amsterdam'da bir protesto yürüyüşü yaptılar. Aynı günün akşamı bir gece de düzenlendi.

İSVİÇRE

Birlik Yolu, DİBAF, Gerçek ADK, KOMKAR-İsviçre, TİB, Devrimci İşçi Kurtuluş, Partizan, HK, TSK-DK ve KAWA taraftarları 13 Eylül'de Zürih'te bir protesto yürüyüşü ve mitingi düzenlediler.

DANİMARKA

13 Eylül'de Kopenhag'da SOL BİRLİK-Danimarka (PP-KK, TİP, TKP, TKSP, TSİP) ve Riya Şoreş-Danimarka bir protesto yürüyüşü ve Türk Turizm Ateşliği önünde bir protesto mitingi düzenlediler.

şist diktatörlüğü protesto mitingi düzenlediler.

Bremen'de 11 Eylülde Şili ve Türkiye'deki faşist rejimler

Frankfurt'ta Türkiye'de demokrasi ve insan hakları forumu

Türkiye Aydınlarıyla Dayanışma Girişimi 13 Eylülde Frankfurt'ta Türkiye'de demokrasi ve insan hakları konulu bir forum düzenledi.

İlk oturumda bir konuşma yapan Türkiye Aydınlarıyla Dayanışma Girişiminden Prof. Dr. Server Tanilli, cuntanın anayasasını 1982 tarihli bir kışla talimatnamesi olarak gördüğünü, parlamentonun geri plana itildiğini, cumhurbaşkanına ise olağanüstü yetkiler tanıdığını kişilere özgür birer insan olarak bakılmadığını, kişilerin rejimin çizdiği sınırlar içinde düşünmeye zorlandığını, örgütlenme ve bilim özgürlüğünün ortadan kaldırıldığını, emeğe yani işçi sınıfına hiçbir hak tanınmadığını belirterek bu anayasanın ve bu rejimin sermayeye ait olduğunu vurguladı. Kürt halkının haklarının tanınmamasını gerekliliğini belirterek, bunu savunmanın bölücülük olmadığını aksine çağdaş bir öneri olduğunu söyleyen Tanilli, demokratik hak ve özgürlüklerin ilericisi, demokrat ve devrimci güçlerin ortak mücadelesi ile sağlanabileceğini belirtti. Konuşmasını "Bu rejimi yıkmak gerek" diyerek bitirdi.

Daha sonra söz alan İnsan Hakları Derneği'nin kurucularından Avukat Nevzat Helvacı ise konuşmasında 1961 ve 1982 anayasalarının farklarını dile getirerek, bir takım hakların ve özgürlüklerin kağıt üzerinde belirtilmesinin değil uygulanır olabilmemesinin önemine değindi, bu anlamda önemli faktörlerin siyasal partiler, sendikalar, mesleki ve demokratik kuruluşlar olduğunu belirterek, anayasaların demokratik hak ve özgürlüklerinin özüne dokun-

dukları ülkelerde demokrasiden söz edilemeyeceğini vurguladı.

SPD Yönetim Kurulu üyesi ve Federal Parlamento Grubu Dışişleri sorumlusu Karsten D.Vogt ise yaptığı konuşmada Türkiye'deki rejime, Türk halkına düşman değil dost oldukları için karşı çıktıklarını belirtti.

Çağdaş Gazeteciler Derneği Başkanı Ahmet Abakay yaptığı konuşmada, Türkiye'de olağanüstü bir dönemin yaşandığı 1982 Anayasasının getirdiği sınırlamalarla toplumun gelişmesini engellediğini, işkence iddialarının bir yandan "dış mihrakların" oyunu gibi gösterilirken yapılan bazı açıklamalarda ise doğrulandığını, 12 Eylül'den beri basın üzerinde baskıların yoğunlaştığını belirten Abakay bu uygulamalara ilişkin çeşitli örnekler verdi. Türk basının iyi bir örnek vermediğini de belirterek konuşmasını sürdüren Abakay toplumun depolitizasyonu ve yozlaştırılmasının özellikle de tekeli basın tarafından amaçlandığına, bu baskılara karşı çıkarlar hakkında soruşturma ve davaların açıldığına, 78 gazeteciye 12 Eylül öncesi yazıları nedeniyle toplam 3 aylık ceza verildiğine değinerek 1982 Anayasasının düşünce özgürlüğünün önündeki en büyük engel olduğunu belirtti.

Demokrasi güçlerinin ülkedeki mücadelesine de değinen Abakay bir ülkede baskılar varsa, buna karşı onurlu bir direnişin olacağından da kuşku duyulmamasını ve zaferi demokrasi güçlerinin kazanacağına inancını belirterek konuşmasını bitirdi.

Bonn'da basın toplantısı

12 Eylül askeri darbesinin 6. yıldönümü nedeniyle bir basın toplantısı düzenlendi. Basın toplantısının çağrısını Batı Berlin eski Belediye Başkanı Heinrich Albertz, SPD milletvekilleri W.M.Catenhusen, Anke Brunn, H.Däubler-Gmelin, yazar Bernt Engelmann, sinema ve tiyatro oyuncusu Gisela Elsner, Hessen eyaleti Çevre Koruma Başkanı Joschka Fischer eski Anayasa Mahkemesi Başkanı Prof. Dr. Martin Hirsch, Dr. Detlef Hensche, Saarland eyaleti Çevre Koruma Başkanı Jo Leinen, sendikacı (IG Metall) Hans Janssen, Prof. Dr. Klaus Liebe Harkort, Jürgen Roth, Franz Steinkühler, Prof. Dr. Server Tanilli, eski SPD milletvekili Klaus Thüsing, rejisör ve senarist Margrete v. Trotta, DGB eski Genel Başkanı Heinz Oscar Vetter ve Günter Wallraff yaptılar. Ayrıca BAP, Black Föss, Kiliseler Taban Hareketi, Gustav Heinemann girişimi, temel haklar ve demokrasi komitesi ve doğasever gençler desteklediler.

Basın toplantısını yöneten Avukat Heinzwerner Odenthal açış konuşmasını yaptıktan sonra sözü, Hitler faşizminin teröründen dolayı ülkesini terketmek zorunda kalıp Türkiye'ye sığınan Ankara Üniversitesi'nde öğretim üyeliği de yapan eski Anayasa Mahkemesi Başkanı Prof. Martin Hirsch'e verdi. Hirsch konuşmasında dünyada işkence ve insan haklarının çiğnenmesinin yaygınlığının Türkiye'deki uygulamaları haklı göstermeye gerekçe olamayacağını, günümüzdeki bazı değişikliklere karşın Türkiye'nin bugünkü yapısıyla bir hukuk devleti olmadığını, NATO üyesi olması nedeniyle buna göz yumulduğunu belirterek, hangi ülkede olur-

sa olsun insan haklarının ayaklar altına alınmasını kanıksamamanın gerektiğini vurgulayarak bunun bir insanlık suçu olduğunu söyledi.

Server Tanilli ise konuşmasında, rejimin bilim ve aydın düşmanı olduğunu çeşitli örneklerle açıkladı.

Türkiye'den SPD ve Aydınlar Girişimi'nin daveti üzerine gelen Çağdaş Gazeteciler Derneği Genel Başkanı Ahmet Abakay ve İnsan Hakları Derneği Genel Başkanı Nevzat Helvacı da kendi adlarına yaptıkları konuşmalarda, basında de yeralan çeşitli anti-demokratik uygulamaları ve baskılardan örnekler vererek yorumu orada bulunanlara bıraktıklarını belirttiler.

İnsan Hakları Derneği Genel Başkanı Nevzat Helvacı, insan haklarının evrensel öneminin günümüzde daha da iyi anlaşılmasından sevinç duyduğunu belirtti.

Türkiye'de incelemeler yapmış ve davaları gözlemci olarak katılmış GEW'den Joachim Albrecht ve Reinhard Hocker gördüklerini anlatarak öğretmenler üzerindeki baskıları dile getirdiler. Baskıların rejim karşıtı gazetecilere, sanatçılara ve tüm aydınlara yönelik sürdürüldüğünü vurguladılar.

Bağımsız milletvekili Gerd Bastian ise rejimin bir yapısına rağmen Türkiye'ye askeri yardımların sürdürülmesinin bir skandal olduğunu belirtti.

Yeşillerden Petra Kelly, F.Almanya Devlet Başkanı Weizsäcker'in Türkiye ziyaretinde insan hakları ve Kürt halkı üzerindeki baskılara dile getirdiği için eleştirdi. Bu yapısıyla Avrupa Parlamentosunun Türkiye'yi onaylamasını bir skandal olarak değerlendirdi.

Bağlantısızların Zirve Toplantısının ardından

Bağlantısız Devletler Hareketi'nin Eylül ayının ilk haftasında yapılan Harare zirve konferansının ardından, bu forumun bağlantısızların anti-empyalist birliğinin ve barış, ilerleme davasına önemli katkılarına sergilendiği bir forum olduğunu kesinlikle söyleyebiliriz. Zimbabve'nin başkentinde hareket üyesi ülkeler ve kurtuluş hareketleri uluslararası genel güvenlik savaşına, emperyalizme, sömürgeciliğe, ırkçılığa, ırk ayırımına ve siyonizme karşı, halkların yazgısını özgürce belirleme hakkı için savaşıma bağlılıklarını vurguladılar.

SBKP MK Genel Sekreteri M.Gorbaçov'a ve ABD Başkanı R.Reagan'a gönderdikleri "Harare Çağrısı"nda bağlantısızlar SSCB ile ABD'yi silahlanma yarışının durdurulması yolunda somut adımlar atmaya, uzayda silahlanma yarışını önlemek için diyalogu sürdürmeye çağırıldılar. İki ülke arasında yapılacak yeni zirve görüşmesinde, atom denemeleri üzerinde kalıcı bir moratoryum anlaşmasına varmalarını istediler. Günümüzün temel sorununun barış ya da savaş'tan çok, 'yaşam ya da ölüm' olduğunu belirttiler.

Forumun ana belgelerinden "**Politik Deklarasyon**"da bağlantısız ülkeler uluslararası yaşamdaki tehlikeli eğilimlerin giderilmesi, barış içinde yanyana yaşama ve işbirliği için koşulların yaratılması davasına daha aktif katılım kararlılığını dile getirdiler; silahsızlanma için, gerginlik ocaklarının söndürülmesi, tartışmalı sorunlara adil çözüm bulunması, baskı, ayırım ve sömürünün her biçimine son verilmesi için ortak eylemlerin, işbirliğinin önemini vurguladılar. Emperyalizme bağımlılığa karşı savaşan halklarla dayanışmalarını dile getirdiler; bu savaşın Doğu ile Batı arasındaki çatışmanın yansıması, parçasıymış gibi ele alınmasına karşı çıktılar.

"**Barış içinde yanyana yaşamaktan başka alternatif yoktur**" denilen belgede ABD'nin SALT-2 Anlaşmasına uymaktan vazgeçmesini kınayan bağlantısız ülkeler, SSCB'nin kapsamlı nükleer desteklediler ve Sovyet mo-

ratoryumunun yıl sonuna kadar uzatılmasını içtenlikle selamlayarak ABD'yi Sovyet örneğini izlemeye çağırıldılar. Bağlantısızların zirve konferansı emperyalizmin yargılandığı önemli bir uluslararası forum oldu. ABD, İngiltere, FAC ve öteki Batılı devletler uluslararası durumu gerginleştirmek, gelişmekte olan ülkelerin ekonomik durumunu kötüleştirmekle suçlandılar. Reagan yönetiminin Güney Afrika Cumhuriyeti ile "**yapıcı işbirliği**" politikası, ırkçı rejimi komşularına karşı saldırılara kışkırtması kınandı. GAC'nin Angola'daki birliklerini geri çekmesi istendi, Bostvana, Zambiya ve Zimbabve'ye saldırıları, Mozambik'e karşı provakasyonları protesto edildi. Mambya'daki işgale son verip bu ülkeye hemen bağımsızlığının tanınması istendi. Bağlantısızlar BMO Güvenlik Konseyi'ni GAC'ne karşı kapsamlı ve bağlayıcı yaptırımlar uygulamaya çağırıldılar.

Bağlantısızların 8. zirve konferansı Yakındoğu'da kalıcı bir barışı sağlamanın temel koşulunun İsrail'in Arap topraklarındaki tüm işgal kuvvetlerini geri çekmesi olduğunu, Filistin halkının bağımsız devlet kurma hakkının tanınması gerektiğini belirtti. Forumda bağlantısızların Hint Okyanusu'nun barış bölgesi, Akdeniz'in barış, güvenlik ve işbirliği bölgesine dönüştürülmesi için savaşım kararlılığı net bir biçimde dile getirildi ABD'nin Libya'nın Trablus ve Bingazi kentlerini bombalaması ve bu ülkeye karşı provakasyonları kınandı. Bağlantısız devletler bu eylemleri "**devlet terörizmi**" olarak nitelendiler ve Reagan yönetiminden Libya'ya tazminat ödemesini istediler. Amerika'nın Libya saldırısının BMO 41. Genel Kurulu'nun gündemine alınması önerisini desteklediler. Amerikan Kongresi'nin

Nikaragua'ya karşı kanlı saldırılarını sürdüren "**kontralar**" denen karşıdevrimcilere 100 milyon dolara ek yardım kararını kınayan bağlantısızlar Nikaragua'ya dayanışmalarını dile getirdiler.

Forumda kabul edilen "**Ekonomik Deklarasyon**"da ise silahsızlanma ile kalkınma ve gelişme arasındaki kopmaz bağa dikkat çeken bağlantısız ülkeler, gelişmekte olan devletlerin gerçek bağımsızlığı önündeki başlıca engelin emperyalizmin politikası olduğunu vurguladılar. Dış borç yükünün artması karşısındaki kaygılarını dile getiren bağlantısızlar, bu yükün azaltılması için ortak çabalar gerektiği görüşünde birleştiler. Batılı devletleri geliştirmekte olan ülkelere karşı ticari sınırlamalar, ambargo uygulamalarının vazgeçme çağrısında bulunarak, ABD'nin Libya ve Nikaragua'ya karşı ekonomik ambargosunu kınadılar. Hareket içinde ekonomik işbirliğini geliştirme kararı aldılar ve adil bir uluslararası ekonomik düzen kurulması için savaşım kararlılığını dile getirdiler.

Ortak eylemleri etkinleştirmek konusunda kabul edilen "**Harare Deklarasyonu**"nda bağlantısız ülkeler, hareket üyesi herhangi bir devlete yapılacak saldırının ya da güce başvurmaya tehdidin, bütün harekete karşı bir saldırı ve tehdit olarak ele alınmasının zorunluluğunu vurguladılar.

Güney Afrika ile ilgili olarak özel bir belge de kabul eden bağlantısızlar hareketi, ırk ayrımını ağır insanlık suçu ve bölgede gerginliklerin temel nedeni olarak nitelendi, dünya kamuoyunu Afrika Cephe Ülkeleri ve ulusal-kurtuluş hareketleriyle dayanışmayı artırmaya çağırıldı. Forumda ayrıca ekonomik işbirliği konusunda bir eylem programı ve saldırganlığa, sömürgeciliğe ve ırk ayırımına karşı direniş fonu oluşturma kararı kabul edildi.

Harare zirve konferansının karar ve belgeleri, kuşkusuz, uluslararası gericiğin, savaş ve sömürü yanlılarının ve en başta Amerikan emperyalizminin yüzünde şaklayan bir şamar oldu. Tüm ilerici insanlığın barış ve bağımsızlık potansiyeline güç kattı. Bağlantısız Devletler Hareketi Başkanı ve Zimbabve Başbakanı

Stockholm Konferansı: Avrupa'da barış ve güvenliği sağlamada ileri bir adım

İsveç'in Stockholm kentinde 35 ülkenin katılımıyla gerçekleştirilen "**Güven ve Güvenlik Geliştirici Önlemler ve Silahsızlanma Konferansı**" kısa adıyla "**Avrupa'da Güvenlik ve Silahsızlanma Konferansı**" geçtiğimiz ay başarıyla tamamlandı. Konferansa, 1975'de imzalanan Helsinki Anlaşmasına taraf olan 33 Avrupa ülkesi (Arnavutluk dışındaki tüm Avrupa ülkeleri) ile ABD ve Kanada katıldılar. Avrupa'da barış ve güvenliğin sağlanması doğrultusunda olumlu bir adım olarak değerlendirilen konferansa, askeri tatbikatların önceden bildirilmesi ve tatbikatlara karşılıklı gözlemci gönderilmesi konularında anlaşmaya varıldı. Konferans sonrasında bir açıklama yapan Sovyet heyeti başkanı Oleg Grinevski, Stockholm'de varılan sonuçların diğer silahsızlanma görüşmelerine örnek teşkil ettiğini belirtti. İsveç Dış İşleri Bakanı Anderson ise, kabul edilen belgelerin Avrupa'da işbirliğine yeni boyutlar kazandırdığını söyledi.

1984'te yine Stockholm'de aynı adla düzenlenen konferansa, askeri cepheleşmenin hafifletilmesi ve silahsızlanma yolunda adım atılması talepleri vurgulanmış ve ilk aşamada, Helsinki Nihai Senedi'nde yer aldığı üzere, askeri manevraların karşılıklı bildirişi vb. önlemler ele alınmıştı. Bu toplantının uzantısı olarak geçtiğimiz ay gerçekleştirilen konferans bu konuda somut önlemler getirdi.

Konferansa onaylanan belgeler, mevcut uluslararası anlaşmalara ve Helsinki ilkelerine uygun olarak, anlaşmaya taraf 35 ülkeye yeni yükümlülükler getiriyor. Bunlar, tatbikatların önceden bildirimi, gözlemci katılımı, sınırlamalar ve denetimle ilgili.

Varılan anlaşmaya göre, yalnız kara kuvvetlerince ya da hava ve deniz kuvvetleriyle birlikte yapılan ve en az 13 bin kişinin ve 300 tankın katıldığı askeri tatbikatlar, konferansa katılan tüm ülkelere

önceden bildirilecek. Bu karar, aynı zamanda Atlantik ile Urallar arasında yapılacak tüm askeri birlik kaydırmaları için de geçerli olacak.

Yine, en az 17 bin kişinin katıldığı askeri tatbikatlara, anlaşmaya taraf tüm ülkelerden gözlemci davet edilecek. Bu sayılar, amfibi ve paraşütle yapılan çıkartma ve indirme tatbikatlarında, bildirim için 3 bin, gözlemci çağrılması içinse 5 bin olarak belirlendi. Öte yandan 75 binden fazla kişinin katıldığı askeri tatbikatlarının en az iki yıl öncesinden bildirilmesi zorunlu hale getirildi.

Stockholm belgesinin getirdiği en önemli düzenlemelerden biri de denetlemeye ilişkin. Her ülke, bir diğer ülkenin üstlendiği yükümlülükleri uyup uymadığını denetleme hakkına sahip. Buna göre, herhangi bir ülke, bir başka ülkenin askeri faaliyetlerinde şüpheli bir durum gördüğünde denetleme isteyebilecek. Denetlemeler karadan ve havadan yapılabilecek.

Stockholm Konferansında varılan kararların, uluslararası güven ortamının gelişmesinde önemli bir rol oynayacağı açıkça görülmektedir. Getirilen tedbirler sayesinde, kimi askeri faaliyetlerin yanlış değerlendirilmeye yol açması önlenmiş ve bu şekilde beliren "**çatışma riski**" de en aza indirgenmiş olmaktadır. Düzenlemelerin bir diğer önemli sonucu da, tehdit amacıyla, karşılıklı askeri güç gösterisinde bulunma, gerginlik anında sınırlara askeri birlik sevk etme türünden sıkça görülen uygulamalara son vermiş olmasıdır. Böylelikle, "**çatışma riski**" azaltıldığı gibi, "**sürpriz saldırılar**"ın da önü büyük ölçüde alınmış olmaktadır.

Stockholm Konferansı, Helsinki Anlaşmasının içinde, önemli ve ümit verici bir adımdır.

R.Mugabe forumun kapanış konuşmasında şöyle diyordu: "**Günümüzün önde gelen görevi nükleer silahlanmayı durdurmak, barışı geliştirme için gerekli kaynakları yutan silahlanma yarışını gelleştirmektir. Bizim hareketimiz üye ülkelerin ulusal egemenlik ve bağımsızlığın savunulmasına hizmet etmektedir. Sosyal-ekonomik ve politik sistemlerinin farklı olması, forumda en önemli konularda ortak tutumun saptanmasını, çözümler konusunda görüş birliğine varılmasını engellemedi.**"

Harare Zirvesi'nin dünya sorunlarıyla ilgili tutumu, aldığı kararlar ve onayladığı belgeler, barış ve ilerlemeden

yana bütün ülkeler, geniş kamuoyu tarafından desteklenildi. Bağlantısızlar hareketinin uluslararası saygınlığının, dünya politikasındaki ağırlığının önemdeki dönemde daha da artacağını daha şimdiden açıkça söyleyebiliriz.

Ne yazık ki, ülkemiz bunun tersi bir gelişme gösteriyor. Türkiye'nin dünya çapında yalnızlaşma süreci 12 Eylül sonrasında hızla derinleşiyor, emperyalizme bağımlılığı yaşamın tüm alanlarına yayılarak artıyor. 12 Eylülcüler, Özal hükümeti Türkiye'yi IMF ve Dünya Bankası'na, emperyalist sermayeye peşkeş çekiyor, halkın sırtına yeni yeni

borçlar yüklüyor. Amerikan emperyalizminin saldırı politikası doğrultusunda ihanet ölçüsünde adımlar atıyor. Ve bu rejim işbaşında kaldıkça, ihanet politikası sürdürükçe bu duruma son verilemez. Evren'lere, Özal'lara karşı demokrasi güçlerinin, halk yığınlarının elde edeceği her kazanım ise, ülkemizin bağımsızlığına, ülkede ve bölgede barışın güçlenmesine de bir katkı olacaktır. Türkiye kendisi gibi gelişmekte olan ülkelerle birlikte emperyalist baskıya karşı saf tutmak zordur. Uluslararası forumlarda bu ülkelerin yanında yer almak, hiç kuşku yok ki, ülke çıkarlarına uygun bir tutum olacaktır.

Pinochet Şili'nin sesini bastıramıyor

disini susturamayacağını, tüm acılara ve yeni yeni kurbanlara rağmen kanıtlanıyor. Bu ilk protesto gösterisini, daha geniş çaplı hareketler izledi. 1986 yılı başına gelindiğinde artık tüm toplum hareketlenmişti. Önce 8 Mart kadınılar günü yoğun bir protestoya dönüştü. Ardından diğer kitlesele gösteriler geldi. Ve 2-3 Temmuz günlerinde

13 yıldan bu yana ilk kez iki günlük genel greve gidildi. Bunu 4 Eylül ulusal protesto günü izledi.

Pinochet, artık tüm diğer benzerlerine olduğu gibi, yükselen halk muhalefeti bir yandan, halk muhalefeti malum "**ılımlı**" yollara yönelmek çabasıyla emperyalizmin kendisini terketme hesapları diğer yandan sürer-

ken, artık iyice köşeye sıkışmış bulunuyor. Ne var ki, köşeye sıkıştıktan sonra azgınlaşıyor.

7 Eylül günü Pinochet'e yapılan ve Manuel Rodriguez Yurtsever Cephesi'ne (FP-MR) bağlı "**4 Eylül Komandoları**"nın üstlendiği suikast girişiminin ardından tıpkı kanlı darbenin ilk günlerinde olduğu gibi kan dökmeye baş-

ladı. Suikast girişiminin ertesi günü Şili'nin önde gelen gazetecilerinden Jose Carrasco ve iki kişi evlerinden kaçırılıp öldürüldü. Ülkede rejime muhalif önde gelen kim varsa -ki sayıları milyonlardı- sürekli ölüm tehdidi altında bulunuyor. Pinochet bu arada yedi muhalif gazeteyi Reuter ile Ansa uluslararası ajanlarının bürolarını kapattı.

Şili'nin sesini böyle bastıramayacağını artık oda görüyor ama terörü artırmaktan başka yapabileceği bir şey de artık yok. Karşısında artık örgütlenmiş milyonlar var.

250'den fazla sendika, emekçi, kitle-meslek, kadın ve gençlik örgütünü biraraya getiren Asamble'a'nın kuruluşu muhalefet açısından hayati bir önem taşıyor. Ne var ki, gerici ve CIA'nin özellikle Şili Komünist Partisi'ni tecrit etmek üzere her gayreti gösterdikleri görülüyor. Batı basınında sık sık belirtildiği üzere ŞKP bugün ülkenin en etkin güçlerindedir (Örneğin bugün seçim yapılsa onların yüzde 20'sini alabileceğini yazıyor ABD basın organları). Ve "**komünist tehlike**" Pinochet'in zulmüne rağmen önlenemediği gibi, daha da büyümüştür. Ne var ki, bu propaganda, partinin tüm kayıplarına rağmen, ülke içinde yeniden bu denli güçlenişinin nedenlerini gizleyemiyor. Şili halkı, ŞKP'nin öncü rolünü bilincindedir ve partiyi kitlelerden tecrit etme çabaları sonuç vermeyecektir.

En büyük sendikal buluşma Dünya Sendikalar Kongresi toplandı

11. Dünya Sendikal Kongresi Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin başkenti Berlin'de 16-22 Eylül günleri arasında 154 ülkeden 1014 delegenin katılımıyla toplandı. Kongreye DISK'li sendika yöneticilerinden oluşan bir heyet de katıldı.

Kongre'nin açılışından bir selamlama konuşması yapan Demokratik Alman Cumhuriyeti Devlet Konseyi Başkanı ve Almanya Sosyalist Birlik Partisi Genel Sekreteri Erich Honecker, Dünya Sendikalar Federasyonu'nun ve genel olarak uluslararası sendikal hareketin barış davasına, nükleer savaş tehlikesini ortadan kaldırma çabalarına ve emekçilerin sosyal-ekonomik haklarının savunulmasına yaptığı katkılara büyük bir değer biçti. Çin Halk Cumhuriyeti Sendikaları'nın Kongre'ye yolladığı selamlama mesajı delegelerce büyük coşkuyla karşılandı.

Kongrenin ilk günü oturumunda, Dünya Sendikalar Federasyonu Genel Sekreteri İbrahim Zekeriya, Havana'daki 10. Dünya Sendikalar Kongresi'nden bu yana geçen 4 yıllık dönem içinde Federasyon'un ve bağlı ulusal sendikaların yaptığı çalışmalarını değerlendiren kapsamlı bir rapor okudu. Bu dönem içinde Dünya Sendikalar Federasyonu'nun, barış ve silahsızlanma için savaşı başa alarak, bu savaşım emekçilerin ekonomik ve sosyal istemleri uğrunda savaşımla sıkı sıkıya bağlama yönünde önemli adımlar attığını belirtti.

Tüm insanlığın önünde duran en yakıcı sorunun dünya barışını korumak, nükleer yıkım tehlikesini önlemek, silahlanma yarışını durdurmak ve silahsızlanmayı gerçekleştirmek olduğunu vurgulayan Dünya Sendikalar Federasyonu Genel Sekreteri İbrahim Zekeriya, Sovyetler Birliği'nin somut, gerçekçi, yapıcı barış girişim ve önerilerine, Sosyalist ülkelerin, Bağılantısızlar hareketinin ve Delhi-Deklerasyonunu imzalayan 6 ülkenin öneri ve girişimlerine büyük değer biçti, bunları tüm insanlığa umut verici girişimler olarak nitelendirdi. İbrahim Zekeriya daha sonra şöyle dedi:

"Dünyamızın üç büyük uluslararası sendikal örgütünün liderleri bir masa etrafında bir araya gelerek, silahlanmaya son vermenin, silahsızlanmayı gerçekleştirmenin, herkese iş ve ekmek sağlamanın, silahlanmanın ağır yükünü emekçilerin omuzlarından atmanın yollarını, güç-

lerimizi birleştirmenin yollarını arayıp bulabilselerdi, bugün sendikalarda örgütlü 500 milyon emekçinin muazzam gücünü seferber edebilselerdi, tüm insanlığı yakından ilgilendiren pek çok sorunun çözümü için çok daha elverişli koşullar yaratılmış olurdu. Biz bu kürsüden güç ve eylem birliği çağrımızı bir kez daha yineliyoruz."

Dünya Sendikalar Federasyonu Genel Sekreteri İbrahim Zekeriya, dünya sendi-

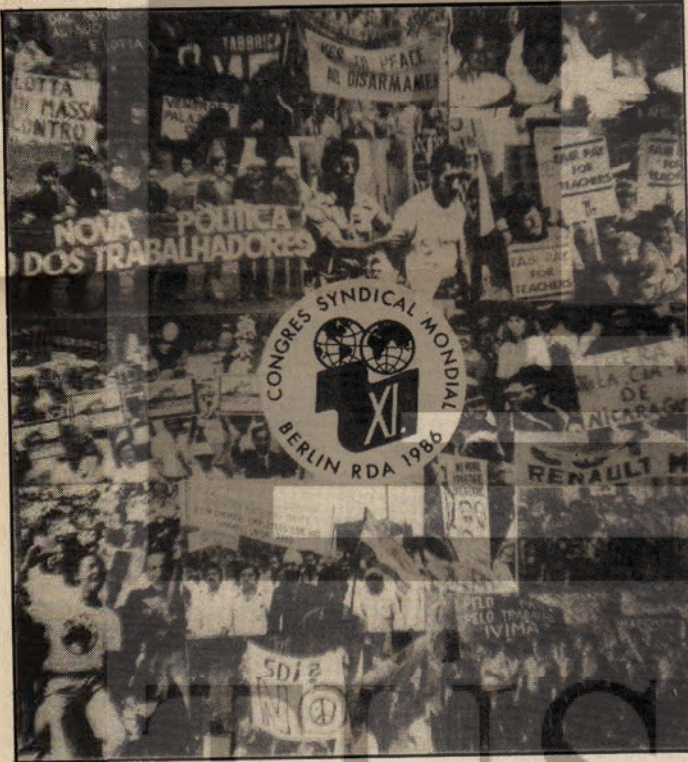
kalar hareketinin barışın korunması ve silahsızlanma konusunda istem ve önerilerini içeren bir mektubu Sovyet lideri Mihail Gorbaçov'a, ABD Başkanı Ronald Reagan'a ve BM Genel Sekreteri Perez de Cuelar'a gönderilmesini önerdi. Bu öneri II. Dünya Sendikalar Kongresi'ne katılan 154 ülkenin sendikal delegasyonları tarafından coşkun alkışlarla karşılandı.

50 den fazla ülkenin sendikal temsilcilerinin söz ala-

rak konuşmalar yaptığı Kongre'nin ikinci gününde konuşmacılar, günümüzün en yakıcı sorunu olan barışı koruma, nükleer savaş tehlikesini önleme, silahlanma yarışını durdurma, silahsızlanma yönünde somut adımların atılmasını sağlama savaşımında ulusal ve uluslararası sendikal harekete büyük ödevler düştüğünü vurguladılar. Emekçilerin ekonomik ve sosyal haklarını savunma, halkların sosyal-ekonomik ilerlemesinin yolunu açma davasıyla barış ve silahsızlanma savaşımının günümüzde içiçe bir bütün oluşturduğuna dikkati çektiler. Bu koşullarda uluslararası sendikal hareketin eylem ve işbirliğinin tüm ileri güçler arasında yapıcı diyalogun belirleyici önem taşıdığını belirttiler. Kongre'nin ikinci günü "Barış ve Silahsızlanma Komisyonu", "Ekonomik ve Sosyal Sorunlar Komisyonu" ve "Sendikal Haklar Komisyonu" da çalışmalarına başladı. Bu arada Kongre çalışmaları çerçevesinde çeşitli ülkelerin sendikal delegasyonları arasında ikili ve çok taraflı görüşmeler, görüş alışverişleri ve deney değiş tokuşları yapıldı.

Kongre'nin üçüncü ve dördüncü günkü oturumlarında sendikal hakların savunulmasında yeni işbirliği biçim ve yöntemleri aranmasının, bu işbirliğinin dünya çapında

Devamı 7. sayfa

Dünya Sendikalar Kongresi'nin Türkiye halkı ve işçileriyle dayanışma mesajı

Türkiye'de 12 Eylül darbesinin altıncı yıldönümünden birkaç gün sonra toplanan 11. Dünya Sendikalar Kongresi, sendikal haklar ve demokratik özgürlükler için, çalışma ve yaşama koşullarının kötüleşmesine ve işsizliğe karşı güç koşullar altında sürdürdüğünüz savaşımın tam bir dayanışma içinde olduğunu ilan eder.

Dünya deneyinin özellikle 1 Mayıs'ın yüzüncü yıldönümü olan bu yılda gösterdiği gibi, sendikal hakların uygulanmadığı koşullarda işçilerin ve halkın çıkarlarını etkin bir biçimde korumak olanaksızdır. DISK ve üyesi sendikalarının çalışmalarının hala yasak altında olduğu, onlara karşı davanın

yıllardır sürdürüldüğü ülkelerin ne tür güç koşullarda bulunduğunu biliyoruz. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün belirlediği uluslararası çalışma ilkeleriyle açık çelişki içinde olan yeni anayasa ve yeni sendika yasalarında dayatılan kısıtlamaların çalışma ve yaşama koşullarını iyileştirmek için ileri sürdüğümüz istemlerin elde edilmesi önünde çok ciddi bir engel oluşturduğunu görüyoruz.

Ayrımsız tüm uluslararası sendikal hareket bu kısıtlamaları ve sendika düşman baskıları mahkum etmiştir.

"Ekmek, barış, özgürlük" biçiminde özetlediğimiz talepler ve hedefleriniz, bizim kongremizin çalışmalarında da yer almaktadır.

Onlar bizim de hedeflerimizdir.

– Ücret ve diğer haklar için giriştiğiniz savaşımın; – Özellikle, genel grev hakkı dahil, gerçek bir grev ve toplu sözleşme haklarını içeren sendikal hakların günlüklerin tanınması için;

– DISK davası sanıklarının tümünün aklanması, konfederasyon ve üye sendikaların haklarının, para ve mal varlıklarının iade edilmesi için;

– Dış ülkelere göç etmek zorunda bırakılmış sendikacıların ülkeye koşulsuz ve güvence altında dönebilmeleri için;

Eksiksiz dayanışmamızı ve etkin desteğimizi daha da güçlendirme yükümlülüğünü üstleniyoruz.

11. Kongre sendikal bir forum oldu

Ülkemizden DISK ve bağlı sendikaların da üye olduğu Dünya Sendikalar Federasyonu (DSF)na 206 milyon işçi ve emekçi üye bulunuyor. DSF'nin 11. Dünya Sendikalar Kongresi ise DSF üyesi olmayan birçok sendikal örgütün de yer aldığı, eşit haklı tartışmalara katıldığı bir forum oldu. Kongreye katılan örgütler 296 milyon emekçiyi temsil ediyor.

225'i Konfederasyon, 164'ü işkolu sendika federasyonu olmak üzere, Kuzey ve Güney Amerika'dan 145, Asya ve Okyanusya'dan 93, Avrupa'dan 79, Afrika'dan 43, Yakın ve Ortadoğu'dan 29 sendikal örgüt kongrede yer aldı. Bu sendikal örgütleri temsilen 117'si kadın 1014 delege 11. Kongre'ye katıldı.

11. Kongre'ye başta UNESCO ve ILO olmak üzere 14 sendikal olmayan uluslararası örgüt katıldı ve çeşitli konularda görüş belirtti. Kongre tartışmalarını tüm kitaplardan 529 gazeteci izledi.

DAC'nin başkenti Berlin'deki Dünya Sendikalar Kongresi'ne, DISK Yürütme Kurulu üyesi Kemal Daysal, Sosyal-İş Sendikası Yönetim Kurulu üyesi Zeki Kılıç, Tek Ges-İş Sendikası Yönetim Kurulu üyesi Mehmet Yıldırım ve Hür-Cam-İş Sendikası Genel Başkanı Yardımcısı Yaşar Arkan da katıldılar.

Kongre bütün ülkelerin emekçilerine ve sendikalarına bir çağrı yayınladı

Çağrıda özetle şöyle deniyor:

11. Dünya Sendikalar Kongresi'ne katılan bizler, 296 milyon üyemiz adına tüm ülkelerdeki emekçileri ve sendikaları, ortak eylemleri güçlendirmek, ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeyde sendikalararası birliği kurmak için uygun yol ve yöntemler aramaya çağırıyoruz.

Biz Dünya Sendikalar Federasyonu'nu, Dünya Emek Konfederasyonu'nu, Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nu ve öteki uluslararası ve bölgesel örgütleri, işçiler için son derece önemli konularda ortak görüşler temelinde eylem birliği yapmaya çağırıyoruz. Dünyadaki sendikalar arasında böyle bir işbirliğinin, şu amaçlara ulaşılması için yararlı bir biçimde düzenlenebileceğine kesinlikle inanıyoruz:

– Nükleer savaşın önlenmesi, atom silahları ve öteki yığınsal kırım silahlarının tamamen ortadan kaldırılması, uzayın militarizasyonunun yasaklanması, silahlanma harcamalarının azaltılması, silah sanayinin topluma yararlı mal üretimine yönelik raylar üzerine oturtulması ve silahsızlanmaya yönelik başka önlemlerin uygulanması;

– Ülkeler arasında ortaya çıkan bütün sorunların politik yoldan çözülmesi, güce başvurma tehdidinden ve güce

başvurmaktan vazgeçilmesi ve gerginliklerle savaş ocaklarının ortadan kaldırılması;

– Tam istihdam politikasının güvence altına alınması için bir istihdam programının sağlanması;

– Bilim ve teknolojinin savaş ve yıkım için değil, insanlığın ilerlemesi için kullanılması;

– Bütün ülkelerin ekonomik güvenliğinin ve sosyal gelişmesinin güvence altına alınması ve yeni bir uluslararası ekonomik düzenin kurulması;

– Irkçılığa ve ırk ayırımına karşı, demokratik özgürlüklerin ve insan haklarının çiğnenmesine karşı, sömürgecilğe karşı ve ulusal bağımsızlık için uluslararası dayanışma eylemlerinin etkin bir biçimde koordine edilmesi;

– Sendikal hakların savunulması ve genişletilmesi;

– Çalışma ve yaşam çevresinin korunması ve sağlığa zararlı yeni ürün ve süreçler konusunda uluslararası güvenlik kurallarının belirlenmesi.

Günümüz koşullarında uluslararası dayanışma emekçilerin yürüttüğü savaşımın başarısı için belirleyici önemdedir. Bütün dünyada işçilerin ve sendikaların uluslararası dayanışmasını geliştirip güçlendirmek için, hep birlikte çalışıp işbirliği yapalım!